

Kertomus Työväen Arkiston toiminnasta vuonna 1972

Työväen Arkistoon on vuonna 1972 tehty 873 lainaus- ja tutkijakäyntiä ja leikekokoelmaan liitetty 955 lehtileikettä. Kaksoiskappaleista on koottu työväenliikkeen varhaisempia vaiheita valaiseva julkiste- ja painotuoteaineisto, jota on lainattu näyttelymateriaaliksi eri puolille maata. Lisäksi arkiston henkilökunta on suorittanut opintoneuvontaa ja siirtokopiopalvelua. Katoamistapausten vuoksi valokuvien lainaus on lopetettu ja järjestetty sen sijaan kopioiden välitys.

Erityislahjoituksia on saatu seuraavilta henkilöiltä, yhteisöiltä ja laitoksilta:

Ammattiyhdistysväen Sos.-dem. yhdistys, Arbetarrörelsens Arkiv (Stockholm), DDR-Kulturzentrum, Ensi Kotien Liitto, Finlands Svenska Arbetarförbund, Helinä Halava (Helsinki), Elsa Hammo (Helsinki), Helsingin Rautatieläisten Ammattiyhdistys, Helsingin Sos.-dem. Piiri, Helsingin Työväenyhdistys, Helsingin Yliopisto, Helsingin Yliopiston Kirjasto, Tenho Hovi (Helsinki), Heimo Huhtanen (Espoo), Hugo Hulke (Joutseno), Terttu Huotari (Helsinki), Eino Hyvärinen (Pielavesi), Elin Janhunen (Helsinki), Olavi Järvelä (Espoo), Kajaanin Sos.-dem. Piiri, Kajaanin Sos.-dem. Työväenyhdistys, Kansaneläkelaitos, Ida Karke (Naantali), Kalervo Ketola (Espoo), David Kirby (London), Kultusosuuskuntien Keskusliitto, Hanna Kuusela (Itä-Hakkila), Reima Lehtimäki (Espoo), Margit Leskinen (Helsinki), Maire Lindholm (Vihti), Pulmu Manninen (Helsinki), Hugo L. Mäkinen (Helsinki), Neuvostoliittoinstituutti, Timo Nieminen (Espoo), Nuorten Kotkain Keskusliitto, R.H. Oittinen (Helsinki), Niko Oksanen (Helsinki), Martti Ollgren

(Tampere), Toivo Paju (Helsinki), Erkki Palmio (Helsinki), Olli Partanen (Kiuruvesi), Rautatieläisten Ammattiyhdistysten Liitto, Ariel Rimón (Turku), Osmo Rinta-Tassi (Jyväskylä), Savonlinnan Työväenyhdistys, Olavi Sinisalo (Valkeakoski), Jalo Sirola (Jyväskylä), Lauri Sivonen (Helsinki), Sos.-dem. Naisliitto, Sos.-dem. Naisten Keskusliitto, Sos.-dem. Nuorison Keskusliitto, Suomen Ammattijärjestö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, Suomen Metallityöväen Liitto, Suomen Puunjalostusteollisuustyöntekijäin Liitto, Suomen Sosialidemokraatti, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, Tauno A. Suominen (Turku), Suomi-Neuvostoliitto-Seura, Suur-Espoon Sos.-dem. Kunnallisjärjestö, Matti Tarhonen (Espoo), Tiemiesten Ammattiliitto, Huugo Turunen (Helsinki), Turun Maakunta-Arkisto, Turun Yliopisto, Työväen Sivistysliitto, Työväen Urheiluliitto, Työväen Urheiluseurojen Keskusliitto, Uudenmaan Sos.-dem. Piiri, Vallilan Työväenyhdistys, Jorma Virtanen (Helsinki), Martti Åberg (Hyvinkää).

Työväen Arkistoon on tullut 18 koti- ja ulkomaista sanomalehteä sekä 88 koti- ja ulkomaista aikakausjulkaisua. Eräät työväen kustannusliikkeet, järjestöt ja laitokset ovat tehneet lahjoituksia ja toimittaneet vapaakappalelähetyksiä. Käsikirjastoon on hankittu kirjoja 571,09 markan arvosta. Taloudellista tukea on saatu Suomen valtiolta, Kansan Sivistysrahastolta ja Suomen Sosialidemokraattiselta Puolueelta.

Arkistohallitus on pyrkinyt edistämään yksityisluontoisia arkistoja koskevan lakisääteisen tukijärjestelmän toteutumista sekä muistioin että mm. suorittamalla lähetystönä käynnin opetusministerin luona.

Opetusministeriö asetti 1.9.1972 työryhmän selvittämään yksityisluontoisten arkistojen valtionapukysymystä. Sen laatima muistio jaettiin yksityisluontoisille arkistoille 20.12., joten esityksen käsittely arkistohallituksessa siirtyi vuoden 1973 puolelle. Esityksen keskei-

sin kohta merkitsi, että valtionapua myönnettäisiin tärkeimmistä menoista enintään 60 %.

Säätiön hallitus vahvisti Työväen Arkistolle vuosiksi 1972-76 laajan toimintaohjelman, jonka toteuttamisen alkuunpano siirtyi taloudellisten edellytysten puuttumisen vuoksi.

Työväen Muistitietotoimikunnan kokoonpano on ollut seuraava: tri Matti Hako (puheenjohtaja), lis. Matti Nieminen (varapuheenjohtaja), tri Matti Sarmela, tri Hannu Soikkanen, osastopäällikkö Sakari Kiuru, pääsihteeri Olavi Hurri (17.3.1972 saakka), sekä 17.3.1972 alkaen koulutussihteeri Jussi Pikkusaari, maisteri Simo Ojanen ja opettaja Erkki Rautee. Varajäseninä ovat olleet arkistovastaava Anna-Liisa Lehtoranta ja toimistopäällikkö Uuno Nokelainen koko vuoden ja tri Arvo Santonen 17.3.1972 alkaen. Toimikunnan sihteerinä ja palkattuna toimihenkilönä on ollut yhteiskuntat. maisteri Heimo Huhtanen, jonka apuna oli puolentoista kuukauden ajan tilapäinen työntekijä. Keruutyön toimisto on ollut Työväen Arkistossa. Vuoden aikana talletettiin n. 3.000 konekirjoitusliuskan määrä muistitietoa lähes 150 kertojalta. Työväen Arkiston muistitietokokoelmaan on tähänastisena yhteistulokseksi saatu n. 65.000 sivua lähes 4.000 kertojalta. Muistelmavalikoiman "Aatteet ja asenteet" käsikirjoitus jätettiin kesällä kustantajalle, mutta julkaiseminen siirtyi vuoteen 1973. Myös julkaisusarjan seuraava osa on aineiston valikoinnin osalta pantu alulle.

Työväen Arkiston Säätiön hallitukseen ovat kuuluneet: pääjohtaja Jorma Jalava (puheenjohtaja), talouspäällikkö Pentti Ketola (varapuheenjohtaja ja rahavarainhoitaja), kaupunginjohtaja Aatto Väyrynen, koulutussihteeri Jussi Pikkusaari sekä pääsihteeri Olavi Hurri. Hallituksen sihteerinä on toiminut arkistonhoitaja.

Arkiston henkilökuntaan ovat kuuluneet arkistonhoitaja, fil.lis. Matti Nieminen sekä rouva Maire Lindholm. Kirjanpidosta on vastannut pääkirjanpitäjä Maire Tommola. Siivouksesta on huolehtinut rouva Eevi Tarnanen.

Helsingissä 31 p:nä joulukuuta 1972

Jorma Jalava
puheenjohtaja

Matti Nieminen
sihteeri